

Dosarul nr. 2ra-398/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Al.Mardari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N.Budăi, A.Malîi, I.Muruianu)

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Claudia Cupcea, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Claudia Cupcea împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil,

împotriva deciziei din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2019, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele reclamantei Claudei Cupcea a depus cerere de chemare în judecată în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil, compensarea cheltuielilor suportate pentru restabilirea dreptului încălcat.

În motivarea acțiunii a indicat că, Claudia Cupcea a depus o cerere în instanța de judecată la data de 22 mai 2017, iar instanța de judecată nici până la momentul actual nu a examinat cererea înaintată.

A menționat că instanța de fond a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a cererii de chemare în judecată și în așa circumstanțe reclamantei Claudei Cupcea i-a fost violat dreptul la judecare în termen legal a cauzei, și anume dreptul de examinare a cererii în termen de 3 luni de la depunerea acțiunii.

A susținut că, în situația în care reclamantei Claudei Cupcea i s-a încălcat dreptul enunțat, privind încălcarea termenului de 3 luni, prevăzut de lege de examinarea a cauzei, aceasta este în drept de a solicita încasarea prejudiciului moral prin cauzarea de daune morale pentru faptul că o instanță națională încălcă vădit dreptul reclamantei la judecare în termen legal a cererii sale.

A solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen a cererii de chemare în judecată din data de 22 mai 2017, încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul Claudei Cupcea a sumei de 240 000 lei

cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen a cererii și încasarea sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele Claudei Cupcea și s-a menținut hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în justificarea prezentei acțiuni, reclamanta a relatat că, la data de 22 mai 2017 a înregistrat la Judecătoria Chișinău sediul Centru o cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției cu privire la încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil și compensarea cheltuielilor suportate pentru restabilirea dreptului încălcat.

Instanța de apel a indicat că, Claudia Cupcea a înaintat această acțiune în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, bazată pe o altă cauză depusă tot în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011.

Instanța de apel a menținut că potrivit art. 192 alin. (1) CPC, cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

Instanța de apel, cercetând raportul motivat al Judecătoriei Chișinău, sediul Centru privind modul de respectare a termenului de examinare a cauzei, a atestat faptul că la 22 mai 2017, Claudia Cupcea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției RM cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil.

Conform raportului nominalizat supra, în cauza civilă au fost desfășurate 14 ședințe de judecată, amânările cărora au avut loc în legătură cu neprezentarea participanților la proces, precum și în legătură cu neprezentarea raportului motivat în cauza respectivă (f.d.28-45). Acțiunea primară a fost înregistrată în instanță la 22 mai 2017 și a fost soluționată în fond la 26 iulie 2019, iar prezenta cauză a fost înregistrată la 17 august 2019, termenul care se pretinde a fi nerezonabil este de 2 ani, 2 luni și 4 zile, care, în orice caz, în viziunea instanței de apel, nu poate fi considerat unul excesiv și lipsit de rezonabilitate.

La 04 ianuarie 2021, Claudia Cupcea, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, a invocat prevederile art.1,6,41 CEDO, art.1,20 din Constituție, art.15,16 Cod civil, Legea nr.87 din 21.04.2011, Hotărârea Parlamentului RM nr.39 din 08.06.2019.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 04 ianuarie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 03 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care

evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Claudia Cupcea, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Claudia Cupcea, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru